

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2021 წლის 16 ივლისი

დისციპლინური საქმე №209/19
მოსამართლე --- მიმართ
დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ

---, --- და სხვების 2019 წლის 23 დეკემბრის №209 საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტისა და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2020 წლის 20 თებერვლის №209/19 დასკვნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს განსახილველად წარედგინა 2021 წლის 16 ივლისის სადისციპლინო სხდომაზე.

1. დისციპლინური საჩივრის საფუძვლიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივარში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორების შეფასებით, მოსამართლე --- განზრახ აჭიანურებს სისხლის სამართლის საქმის განხილვას.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. საქმის მასალების შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ --- სასამართლოს 2018 წლის 04 დეკემბრის განაჩენით --- ცნობილ იქნა დამნაშავედ სსსკ 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის.

2.2. 2019 წლის 21 იანვარს, ბრალდებისა და დაცვის მხარეთა სააპელაციო საჩივრების საფუძველზე, სს საქმე №-- მსჯავრდებულ --- მიმართ განსახილველად გადაიგზავნა --- სააპელაციო სასამართლოში. 2019 წლის 22 იანვარს, საქმეთა ელექტრონული განაწილების სისტემის მეშვეობით, სს საქმე განსახილველად გადაეცა --- სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლეს ---.

2019 წლის 28 იანვარს, მოსამართლე ---, ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა და დასაშვებად ცნო მხარეთა მიერ სააპელაციო სასამართლოში წარდგენილი საჩივრები. დისციპლინური საქმის შესწავლის დროისთვის, სააპელაციო საჩივრის დასაშვებად ცნობის შემდგომ სს საქმეზე ჩატარებულია 10 (ათი) სასამართლო სხდომა. კერძოდ, სასამართლო სხდომები გაიმართა:

- 2019 წლის 25 თებერვალს. აღნიშნული სხდომა გადაიდო დაცვის მხარის შუამდგომლობით მსჯავრდებულის ჯანმრთელობის მდგომარეობის მიზეზით. დაცვის მხარეს სასამართლოსთვის არ წარუდგენია ჯანმრთელობის მდგომარეობის დამადასტურებელი შესაბამისი დოკუმენტი;

- 2019 წლის 01 აპრილს. აღნიშნული სხდომა გადაიღო დაცვის მხარის შუამდგომლობით. მხარეთა შორის საპროცესო შეთანხმების თაობაზე მოლაპარაკების მიმდინარეობის მიზეზით. აღსანიშნავია, რომ ბრალდების მხარე არ დაეთანხმა პროცესის გადადების შუამდგომლობას და განაცხადა, რომ პროცესის გადადება ემსახურებოდა პროცესის გაჭიანურებას;
- 2019 წლის 20 მაისს. აღნიშნული სხდომა გადაიღო დაცვის მხარის შუამდგომლობით. მხარეთა შორის საპროცესო შეთანხმების თაობაზე მოლაპარაკების მიმდინარეობის მიზეზით. ბრალდების მხარე არ დაეთანხმა, პროცესის გადადების შუამდგომლობას. ბრალდების მხარემ კვლავ დააფიქსირა პოზიცია საქმის განხილვის გაგრძელების თაობაზე;
- 2019 წლის 8 ივლისს. აღნიშნული სხდომა გადაიღო დაცვის მხარის შუამდგომლობით მსჯავრდებულის ჯანმრთელობის მდგომარეობის მიზეზით. დაცვის მხარეს სასამართლოსთვის არ წარუდგენია ჯანმრთელობის მდგომარეობის დამადასტურებელი შესაბამისი დოკუმენტი;
- 2019 წლის 9 სექტემბერს. აღნიშნულ სასამართლო სხდომაზე ბრალდების მხარემ წარმოადგინა შესავალი სიტყვა. დაცვის მხარემ შესავალი სიტყვის მომზადების მიზნით ითხოვა სხდომის გადადება. მოსამართლემ დააკმაყოფილა დაცვის მხარის შუამდგომლობა. სხდომა გადაიღო;
- 2019 წლის 7 ოქტომბერს. აღნიშნული სხდომა გადაიღო პალატის არასრული შემადგენლობის გამო;
- 2019 წლის 11 ნოემბერს. აღნიშნული სხდომა გადაიღო დაცვის მხარის შუამდგომლობით. მხარეთა შორის საპროცესო შეთანხმების თაობაზე მოლაპარაკების მიმდინარეობის მიზეზით. ბრალდების მხარე არ დაეთანხმა პროცესის გადადების შუამდგომლობას. პროკურორმა განმარტა, რომ დაცვის მხარესთან რაიმე კონკრეტული შეთანხმება მიღწეული არ არის. სასამართლომ გაიზიარა დაცვის მხარის პოზიცია და სხდომა გადაიღო;
- 2019 წლის 23 დეკემბერს. აღნიშნულ სასამართლო სხდომაზე დაცვის მხარემ წარმოადგინა შესავალი სიტყვა;
- 2020 წლის 20 იანვარს გაგრძელდა სასამართლო განხილვა;
- 2020 წლის 27 იანვარს. აღნიშნულ სხდომაზე დასრულდა მტკიცებულებათა გამოკვლევა. მხარეთა ერთობლივი შუამდგომლობის საფუძველზე, დასკვნითი სიტყვების წარმოსადგენად სასამართლო სხდომა გადაიღო 2020 წლის 17 თებერვლისთვის.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2020 წლის 20 თებერვლის დასკვნა:

-- -- და სხვების 2019 წლის 23 დეკემბრის №209 საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის შესაძლო ჩადენის ნიშნებს.

4. დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტი განსაზღვრავს მოსამართლის დისციპლინური გადაცდომის სახეებს (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია). იმისათვის, რომ დადგინდეს ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს, საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მივცეთ მოცემულ საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და შევავსოთ კონკრეტული ფაქტები შეიცავენ თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინური გადაცდომის ერთ-ერთ სახეს წარმოადგენს მოსამართლის მიერ საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევა. ამავ ქვეპუნქტის თანახმად, საპროცესო ვადის დარღვევის მიზეზი არასაპატიოდ არ ჩაითვლება თუ მოსამართლემ აღნიშნული ვადის დაცვა ობიექტურ გარემოებათა (საქმეთა სიმრავლე,

საქმის სირთულე და სხვა) გამო ვერ შეძლო.

ამდენად, განსახილველ შემთხვევაში, საჩივრის შინაარსიდან და საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, უნდა შეფასდეს გვაქვს თუ არა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი.

საკითხის ობიექტური და სამართლიანი შეფასების მიზნით, მნიშვნელოვანია ყურადღება გამახვილდეს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლით დადგენილ პრაქტიკაზე, რომელიც ეხება საქმის გონივრულ ვადაში განხილვის ზოგად სტანდარტებს.

კერძოდ, ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის ფარგლებში აღიარებულია, გონივრულ ვადაში საქმის სასამართლო განხილვის უფლება. დანაწესი მიზნად ისახავს იმის უზრუნველყოფას, რომ ბრალდებულ პირებს არ მოუწიოთ ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ბრალდებულის სტატუსში ყოფნა და ბრალეულობის საკითხზე გადაწყვეტილება დროულად იქნას მიღებული (*Wemhoff v Germany*, §18; *Kart v. Turkey*[GC], §68). ამდენად, გონივრულ ვადაში საქმის სასამართლო განხილვის უფლება უპირველესყოფისა უზრუნველყოფილია ბრალდებულის ინტერესებიდან გამომდინარე.

საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურების შესაძლო ჩადენაზე მსჯელობისას აუცილებელია ყურადღება მიექცეს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლს (რომელიც მოიცავს სამართლიანი სასამართლოს მიერ საქმის გონივრულ ვადაში განხილვის უფლებას) და იმ კრიტერიუმებს, რასაც ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო მე-6 მუხლის დარღვევის დადგენის დროს (საქმის განხილვის გონივრული ვადის დარღვევის გამო) იყენებს.

შესაბამისად, საქმის განხილვის ვადების გონივრულობა უნდა შეფასდეს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო პრაქტიკით დადგენილი შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

- 1) საქმის სირთულე, რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს, როგორც საქმის ფაქტობრივ, ისე სამართლებრივ სირთულესთან (*Katte Klitsche de la Grange v. Italy*, §55; *Papachelas v. Greece*, §39); რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს რამდენიმე მხარის საქმეში ჩაბმასთან (*H. V. United Kingdom*, §72); მტკიცებულებების გამოკვლევასთან (*Humen v. Poland*, §63) და ა.შ. ამასთან, იმ შემთხვევაშიც როდესაც საქმე თავისი არსით სირთულით არ ხასიათდება, თუმცა ეროვნული კანონმდებლობა არ არის ნათელი ამ გარემოებამაც შეიძლება საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება გამოიწვიოს (*Lupeni Greek Catholic Parish and others v. Romania*, §150);
- 2) მხარეთა მოქმედებები, რაც გულისხმობს მაგალითად, ადვოკატთა ხშირ ცვლილებას (*Koenig v. Germany*, §103), შუამდგომლობებს, რომელიც გამიზნულია პროცესის გასაჭიანურებლად, ან უბრალოდ დაკავშირებულია გარკვეულ ვადებთან (*Acquaviva v. France*, §61), ასევე სხვა მოქმედებები, რომელიც უკავშირდება საქმის განხილვის ვადის გაგრძელებას;
- 3) საქმის განმხილველი მოსამართლის მოქმედებები, ყურადღება უნდა მიექცეს ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მოსამართლის მიერ საპროცესო მოქმედების შეუსრულებლობას/ჩაუტარებლობას (*Pafitis and others v. Greece*, §93; *Tierce and others v. San Marino*, §31; *Suermeli v. Germany*, §129).

თუმცა, აქვე ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებით, საქმის განხილვის ვადა იყო გონივრული თუ არა უნდა შეფასდეს ყოველ საქმეზე ინდივიდუალურად, საქმის კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებით (*Frydlender v. France*, §43) და ერთიანობაში ყველა საპროცესო მოქმედების მხედველობაში მიღების შედეგად (*König v. Germany*, §98).

გარდა საქმის განხილვის გონივრულ ვადაში განხილვის სტანდარტისა, მნიშვნელოვანია ეროვნულ საპროცესო კანონმდებლობის ანალიზი, რომლითაც განსაზღვრულია საქმის განხილვის ვადები.

კერძოდ, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 292-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო წესით შეიძლება გასაჩივრდეს პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი, რომელიც აპელანტს უკანონოდ ან/და დაუსაბუთებლად მიაჩნია. ამავე კოდექსის 295-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო საჩივრისა და საქმის მიღებიდან 10 დღის ვადაში, ზეპირი მოსმენის გარეშე წყვეტს სააპელაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხს. ხოლო ამავე კოდექსის 295-ე მუხლის მე-5 და მე-6 ნაწილების თანახმად, სააპელაციო სხდომა იმართება საჩივრის დასაშვებად ცნობიდან 1 თვის ვადაში, ხოლო სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გამოაქვს სააპელაციო საჩივრის დასაშვებად ცნობიდან 2 თვის ვადაში.

განსახილველ შემთხვევაში საქმის მასალების შესწავლის შედეგად, დადგინდა, რომ მოსამართლე -- --, კანონით დადგენილ 10 (ათი) დღიან ვადაში განიხილა სააპელაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და საჩივრის დასაშვებად ცნობიდან 1 (ერთი) თვიან ვადაში ჩანიშნა პირველი სასამართლო სხდომა. ამდენად, აღნიშნულ ნაწილში, არ იკვეთება საპროცესო კანონმდებლობის დარღვევის ფაქტი.

სს საქმის არსებითი განხილვის საერთო ვადის შეფასებისას, გამოიკვეთა, რომ სახეზე გვაქვს საპროცესო ვადის დარღვევა. კერძოდ, როგორც საქმის მასალებიდან დადგინდა მოსამართლე -- --, სააპელაციო საჩივრი საქართველოს სსსკ 295-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებად ცნო 2019 წლის 28 იანვარს. ამდენად, საქართველოს სსსკ 295-ე მუხლის მე-6 ნაწილის შესაბამისად, მოსამართლე ვალდებული იყო სს საქმის არსებითი განხილვა დაესრულებინა არაუგვიანეს 2019 წლის 28 მარტს. შესაბამისად, დისციპლინური საჩივრის შესწავლის დროისთვის, სს საქმის არსებითი განხილვის ფაქტობრივი ვადა, საპროცესო ვადას აღემატება თითქმის 9 (ცხრა) თვით.

თუმცა მიუხედავად, საპროცესო ვადის ფორმალური დარღვევისა, საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში ვადის დარღვევა უნდა ჩაითვალოს საპატიოდ ობიექტური მიზეზების არსებობის გამო. კერძოდ, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ მოსამართლის ქმედებათა სამართლებრივი შეფასებისას ყურადღება გაამახვილა იმ ფაქტზე, რომ საქმის განხილვის გადადება ძირითადად ხდებოდა მხარეთა მიზეზით (2 სხდომა გადაიდო მსჯავრდებულის ავადმყოფობის გამო; 3 სხდომა გადაიდო საპროცესო შეთანხმების დადების მიზნით).

ამასთან, საბჭომ გაითვალისწინა მოსამართლის დატვირთულობაც. კერძოდ, სასამართლოდან გამოთხოვილი სტატისტიკური ინფორმაციის თანახმად, 2019 წელს მოსამართლე -- -- განსახილველად გადაეცა: 183 სააპელაციო საჩივარი, 1 კერძო საჩივარი, 18 საჩივარი ახლად გამოვლენილ გარემოებებთან დაკავშირებით (სულ 258 საქმე წინა წლის ნაშთის გათვალისწინებით). 2019 წელს, მოსამართლე -- -- განიხილა საქმეთა 83,5% (სულ 217 საქმე).

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა.

ამავე ორგანული კანონის 75⁸ მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, წინასწარი შემოწმების შედეგად საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო აფასებს მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძვლიანობას და წინასწარი შემოწმებისათვის ამ კანონის 75⁷ მუხლის პირველი პუნქტით

დადგენილი საერთო ვადის ფარგლებში, სრული შემადგენლობის 2/3-ის უმრავლესობით იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყების და მოსამართლისათვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის შესახებ.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ, დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დისციპლინურ საქმეზე მოკვლეული ფაქტობრივი/სამართლებრივი გარემოებებისა შეფასების საფუძველზე, დადასტურებულად არ მიიჩნია მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. 2021 წლის 16 ივლისის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად, სადისციპლინო სხდომაზე საკითხის განხილვაში მონაწილე საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 10 წევრთაგან 6 წევრმა ხმა მისცა დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტას.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით, 75⁸ მუხლის პირველი პუნქტით და

გ ა და წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №209/19 მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

ნიკოლოზ მარსაგიშვილი

საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი